

A Kúria a dr. Horváth Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Tarnóczy Csaba ügyvéd által képviselt I. rendű és a dr. Fekete Anna ügyvéd által képviselt Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság III. rendű alperesek ellen kártérítés iránt a Fővárosi Bíróság előtt 21.P.24.703/2006 számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.085/2011/4. sz. jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 68. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem és az I. rendű alperes által Pfv.3. sorszám alatt benyújtott csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a III. rendű alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak, külön felhívásra 108.000 (száznolcezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak, külön felhívásra 39.000 (harminckilencezer) forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint 1998. április 14-én az I. rendű alperes kölcsönszerződést kötött a ..-vel, amelynek alapján a pénzüintézet a .. forgalmi rendszámú Suzuki Wagon R + típusú személygépkocsi 2.313.000 forint vételára kiegyenlítése érdekében 1.520.500 forint kölcsönt nyújtott az I. r.

alperesnek. A kölcsönszerződéssel összefüggésben a bank javára vételi jog alapítására vonatkozó szerződést is kötöttek, illetve a vételi jog biztosítására a pénzüintézet javára az I. r. alperes elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését engedélyezte.

A Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó Hivatala 1998. április 16-án a központi gépjármű nyilvántartásba bejegyezte a gépkocsira az I. r. alperes tulajdonjogát, a .. javára pedig az elidegenítési és terhelési tilalmat.

Az I. rendű alperes a kölcsönszerződés törlesztő részleteit egy idő után nem tudta fizetni, ezért a .. 1999. február 23-án azonnali hatállyal, írásban felmondta a kölcsönszerződést. Egyúttal bejelentette, hogy vételi jogával élni kíván, és felszólította az I. r. alperest a kölcsönszerződésből eredő hátralék összegű kiegyenlítésére, valamint a gépkocsi birtokba adására. Az I. r. alperes a felhívásnak nem tett eleget.

1999. június 10-én ..val írásbeli adásvételi szerződést kötött, amely szerint 1.300.000 forint vételárért értékesítette részére a gépjárművet. Ezt követően ismeretlen személyek ..től egy tartozás fejében a gépkocsit elvitték. A gépjármű eredeti forgalmi engedélye ..nál maradt.

1999. október 11-én egy hamisított, .. nevére szóló személyigazolványt felmutató ismeretlen személy megrendelésére az .. szakvéleményt készített a gépkocsi eredetiség vizsgálatáról.

1999. október 14-én vagy 17-én a felperes adásvételi szerződést kötött a magát ..nak kiadó, ismeretlen személyazonosságú férfival a gépkocsira. E szerint a felperes 1.300.000 forintért vásárolta meg a gépjárművet.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság XVII. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya által 157/1863/2000 Bü. sz. alatt folytatott nyomozás során megállapítást nyert, hogy az adásvételi szerződést nem az I. r. alperes írta alá, a forgalmi engedély pedig offset nyomdatechnikával készült hamisítvány.

1999. október 21-én a felperes édesanyja a Csornai Városi Rendőrkapitányság ügyfélszolgálatán a gépkocsit átíratta. A rendőrkapitányság ügyintézője a Belügyminisztérium Központi Adatfeldolgozó Hivatal számítógépes nyilvántartásában megtekintette a gépjármű adatait, de nem észlelte, hogy a nyilvántartásban az elidegenítési és terhelési tilalom be van jegyezve, és a felmutatott adásvételi szerződés alapján a gépkocsit az I. r. alperes nevéől átírta a felperes nevére.

1999. december 14-én a felperes .. vevő részére 1.570.000 forint vételárért értékesítette a gépkocsit.

2000. június 15-én a .. feljelentést tett az I. r. alperes ellen.

2000. június 20-án a gépkocsit ..től indítókulccsal, forgalmi engedéllyel, igazoló lappal és törzskönyvvvel együtt lefoglalták, majd a gépkocsit kiadták a .. részére.

2000. augusztus 7-én a BRFK Nyomozó Főosztály Gépjármű Felderítési

Osztálya megkeresésében tájékoztatta a III. r. alperest, hogy a perbeli gépkocsit a .. birtokba vette, de a gépjármű forgalmi engedélye és törzskönyve ismeretlen körülmények között elveszett, ezért elrendelték a törzskönyv körözését a Magyar Közlönyben.

A Győri Városi Bíróság 2004. október 19-én kelt P. 21.377/2003/28.sz. ítéletével kötelezte a jelen per felperesét, hogy fizessen meg .. felperesnek 1.560.000 forintot és késedelmi kamatát. Megállapította, hogy jelen per felperese nem kereskedelmi forgalomban, hanem magánszemélytől vásárolta a gépkocsit, aki nem volt a gépjármű tulajdonosa, ezért azon tulajdonjogot nem szerzett, ezáltal a ..al létrejött adásvételi szerződésben nem adhatott tulajdonjogot a vevő részére.

2004. október 27-én a felperes megállapodott ..al, hogy e tartozás fejében 1.500.000 forintot megfizet részére.

A felperes keresetében az I. és III. rendű alperest egyetemlegesen 1.927.960 forint kártérítés és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Követelése a gépkocsi vételáraként kifizetett 1.300.000 forintból, 9960 forint átírási költségből, 118.000 forint ügyvédi munkadíjból és 500.000 forint nem vagyoni kártérítésből tevődött össze.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a III. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 9960 forintot és ennek 2004. november 1. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11 %, 2005. január 1-től a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III. r. alperesnek 126.483 forint perköltséget, amelyből 25.297 forint ÁFA, valamint az államnak, külön felhívásra 121.302 forint le nem rótt kereseti illetéket. A további 598 forint le nem rótt kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, és kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.300.000 forintot és ezen összeg után 2004. november 1-től 2004. december 31-ig évi 11 %, majd 2005. január 1-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 forint első fokú perköltséget. Kötelezte az I. r. alperest, hogy az adóhatóság felhívására az Állam javára fizessen meg 78.000 forint elsőfokú eljárási illetéket, a felperest terhelő elsőfokú eljárási illeték összegét 43.300 forintra

leszállította.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III. r. alperesnek 35.000 forint + ÁFA másodfokú perköltséget, és az államnak - az adóhatóság felhívására - 43.300 forint fellebbezési illetéket. Kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 forint másodfokú perköltséget, az államnak pedig 78.000 forint fellebbezési illetéket.

Határozata indokolásában a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a II. r. alperes kizárólagosan a gépjármű értékesítését követően járt el, ezért a Ptk. 349.§ (1) bekezdése alapján kárfelelőssége kizárólag az átírási díj vonatkozásában állapítható meg. A bekövetkezett kár után folytatott tevékenysége miatt nem felelhet az I. r. alperessel egyetemlegesen a felperes karáért. Ezért e körben helyes indokai alapján helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

Az I. r. alperes vonatkozásában megállapította, hogy a bank a szerződést határidőben felmondta, amiről értesítette az alperest. Az I. r. alperes tudomással bírt az elidegenítési és terhelési tilalomról is. Ezt követően azzal, hogy rokonának a járművet átadta, majd egy adásvételi szerződést is aláírt a gépjármű értékesítése végett, olyan tevőleges magatartást tanúsított, amely kiinduló pontja volt annak, hogy utóbb ezt a járművet ismeretlen személyek elvitték ..től, és e személyek hamisított forgalmi engedéllyel a járművet a felperesnek továbbértékesítették. A jogerős ítélet rámutatott, hogy az eredeti forgalmi engedélyt .. adta át a jármű visszavételét követően a banknak, ami arra utal, hogy kizárólag az eredeti példányról készülhetett az a másolat, amelyben csupán .. születési éve került átíráásra. Mindezek alapján tehát az I. r. alperes kárfelelőssége akkor is fennáll, ha a kárfolyamat utolsó elemében tevőleges magatartása nem volt. Felelőssége azonban csupán az 1.300.000 forintos érték tekintetében volt megállapítható, ugyanis sem az ügyvédi költségekkel kapcsolatos, sem a nem vagyoni kárigény nem volt megalapozott az ügyben. A felperest ilyen jellegű sérelem nem érte. A másodfokú bíróság megítélése szerint az, hogy a Magyar Közlöny közzétette az elveszett törzskönyvként a megadott adatokat, nem eredményez ilyen sérelmet, mivel az név nélkül jelent meg.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megváltoztatását, és az alperesek 1.300.000 forint vagyoni kártérítés és 500.000 forint nem vagyoni kártérítés egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte. A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint, mivel a III. r. alperes a perben nem bizonyított mentesülést eredményező körülményt, ezért a felperest ért teljes kárért helytállni tartozik, a többi alperessel egyetemlegesen. Ebből a szempontból nem az akarategységnek, hanem a károsodásnak mint eredménynek van jelentősége. A felperes

károsodásához a III. r. alperes felróható magatartására is szükség volt, az I. és III. r. alperesek részéről egymással összefüggő magatartások eredményezték a kárát.

Nem vagyoni kártérítés iránti keresetét fenntartotta, arra tekintettel, hogy a több évig húzódó eljárás során tapasztalt mulasztások, jogsértések önmagukban is megvalósítják személyiségi jogainak sérelmét, egészségi állapotára történő negatív kihatások orvosszakértői véleménnyel történt igazolása nélkül is. Az ügyintéző mulasztása miatt olyan színben tűnt fel, mintha részese lenne a jogellenes gépkocsi értékesítésnek. Hivatkozott arra is, hogy a gépjárművel kapcsolatban folyamatban volt büntető eljárások, illetve a törzskönyv állítólagos elvesztésével kapcsolatos eljárásról semmilyen értesítést nem kapott, azok eredményéről az ombudsman jelentéséből értesült.

A I. r. alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Véleménye szerint a III. r. alperes felelőssége kizárólagos a felperessel szemben. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megalapozott ítéletet hozott. Az Ítélet tábla a tényállást iratellenesen egészítette ki. A gépjárművet ..től eltulajdonították, amit a rendőrségen be is jelentett, annak értékesítésével kapcsolatban semmilyen szerződést nem kötött. Álláspontja szerint a további értékesítések vonatkozásában a felelősséget nem sikerült tisztázni a büntető és a polgári eljárásban. A vevők és az átírást végző hatóságok nem kellő körültekintéssel jártak el, amikor az eladó és a jármű adatait nem ellenőriztették, illetve egyeztettek a központi nyilvántartással. Előadta azt is, hogy a forgalmi engedély hiteles volt, a valós adatokat tartalmazta. Mivel kifizette a bank 800.000 forintos követelését, a felperes kárának megítélése méltánytalan intézkedés lenne. Hivatkozott arra is, hogy részére az ítéleteket szabályosan nem kézbesítették, azokat nem a hozzátartozói vették át.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelmével nem érintett rendelkezése hatályában való fenntartását kérte.

A III. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem alaptalan, az alábbiak szerint.

A felperes kereseti kérelmét a Ptk. 349. § (1) bekezdése és a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján terjesztette elő az alperesekkel szemben.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg az I. r. alperes kártérítési felelősségét, a felperes által kifizetett vételár tekintetében.

Az I. r. alperes a peradatok szerint a ..-vel kötött kölcsönszerződés alapján fennálló havi törlesztőrészleteinek kifizetésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, ezért a pénzügyintézet a kölcsönszerződést felmondta, és gyakorolta vételi jogát, amelynek biztosítására a forgalmi engedélyben elidegenítési és terhelési tilalom került bejegyzésre. Az I. r. alperes a tényekről való értesülést követően a gépjárművet átadta rokona, .. részére, majd adásvételi szerződést kötött ..-val a gépkocsi értékesítésére.

E tények alapján a jogerős ítélet helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy ez volt az a magatartás, amely elindította azt az okfolyamatot, ami végül a felperes károsodásához vezetett. Az I. r. alperes jogellenesen járt el, amikor az elidegenítési és terhelési tilalom ellenére, illetve a vételi jogra vonatkozó nyilatkozat megtételét követően a gépkocsit másnak használatba adta, majd arra adásvételi szerződést kötött. Ez a folyamat vezetett végül ahhoz, hogy a felperest a vételárban megnyilvánuló kár érte. Ezért a jogerős ítélet helyesen kötelezte e kárösszeg megfizetésére az I. r. alperest.

Az I. r. alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott arra, hogy nem kötött adásvételi szerződést a perbeli személygépkocsira. A büntető eljárásban az I. r. alperes elismerte az iratok közt rendelkezésre álló szerződés létrejöttét, azt a csatlakozó felülvizsgálati kérelem előterjesztéséig jelen perben sem tette vitássá.

A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a III. r. alperes kártérítési felelőssége kizárólag az átírási költség tekintetében áll fenn. A felperes kára ugyanis már az átírást megelőzően bekövetkezett, amikor a vételárat kiegyenlítette egy magát ..-nak kiadó ismeretlen személynek. Ezért a felperes kára és a III. r. alperes ügyintézőjének magatartása között nem áll fenn okozati összefüggés.

A felperes a Ptk. 76.§-ának megsértése miatt kérte az alperesek nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését. Előadta, hogy az eljárások során olyan színben tűnt fel, mintha ő maga is részt vett volna a gépkocsi jogellenes értékesítésében, illetve mintha ő vesztette volna el a jármű törzskönyvét. Emellett a hosszú ideig tartó eljárások miatt mentális egészsége sérült, a család élete elnehezedett.

A felperes azonban a perben semmivel nem igazolta, hogy mindez személyének társadalmi megítélését, egészségét nem vagyoni

kártérítésre alapot adó módon, hátrányosan megváltoztatta. Így a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes ezen kereseti kérelmét.

Az I. r. alperes alaptalanul sérelmezte, hogy az ítéleteket részére nem szabályszerűen kézbesítették. A tértivevények alapján megállapítható, hogy az első fokú ítéletet 2010. október 20-án .., a másodfokú ítéletet 2011. május 6-án .. nagyszülők vették át. A postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004.(IV.19.) Kormányrendelet 19.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az egyenesági hozzátartozók helyettes átvevőként jogosultak voltak az ítéletek átvételére.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdésének megfelelően hatályában fenntartotta, és a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003.(VIII.22) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján rendelkezett a felülvizsgálati eljárási költség viseléséről, valamint 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott a felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről.

Budapest, 2012. február 1.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő